

PARAU RI'I HA'AMANA'ORA'A NĀ TE FEIĀ FA'AMU MANU MERI

PARAU ARATA'IRA'A MATA'Ī E TE FA'ARAVA'IRA'A FAUFA'A

I. TE 'ŌFA'ARA'A MANUMERI

1. Vauvaurā'a i te huru e te fa'anahora'a o te 'ōfa'ara'a manumeri

O *Apis mellifera*, te i'oa rātino o te manumeri, e ua rau tō na taura.

E manu rī'i orara'a 'āmui e te pipiri i roto i te 'ōfa'ara'a e 3 hui e vai nei.

	Te ari'i 'ōvāhine	Te 'ōvāhine	Te 'ōtāne
Rahira'a	1	20 000	Mai te 50 i te 2 000
Tōro'a	<ul style="list-style-type: none"> • Fānau => 'o ia te metua fānau o te tā'ato'ara'a o te mau manumeri i roto i te 'ōfa'ara'a. • Tāhō'ē i te mau manumeri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rave 'ohipa no te mai-tata'i e te hau o te mau manumeri. • 'ōperehia te 'ohipa ia au i te pa'ari o te 'ōvāhine tāta'itahi. 	Hō'ē noa hopoi'a, 'oia ho'i te titorā'a i te ari'i 'ōvāhine.
Hōhō'a tino	<ul style="list-style-type: none"> • 'Ōpū rōroa e te tuihē. • Pererau popoto e 'ore e po'i te tino. 	<ul style="list-style-type: none"> • Na'ina'i • Fāri'i re'a i ni'a i te maniao. • Pūtē uēfa i ni'a i te 'ōpū. • E tara pātia e te pūtē tao'a tā'ero. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rarahi e te me'ume'u. • Mata'ara'ara. • 'Aita e tara.
Pu'e mahana	Mai te 3 i te 5 matahiti, ia tauihia i te mau 2 matahiti ato'a no te tāmau i te fāitorahira'a fānau'a.	Mai te 40 mahana haere e tau'ava'e i te maoro (tei te huru te itoito i te 'ohipa-noa-ra'a e te huru o te reva).	I te ārea e 50 mahana.

A
1-3 jrs.

E tauī te 'ōhipa a te mau 'ōvahine mai te mahana fānaura'a e tae roa atu i tō na mahana pohera'a.

B
3-6 jrs.

A • 1 i te 3 o te mahana : te tāmā 'ōhipa nō te 'ōfa'ara'a a te ari'i 'ōvahine

B • 3ra'a i te 6ra'a o te mahana, te 'ōvahine tāvai : fa'a'amura'a i te mau to'e 'ōvahine e 3 mahana te pa'ari (meri, re'a, pape).

C
6-14 jrs.

C • 6ra'a o te 14ra'a mahana, te 'ōvahine tāvai : fa'a'amura'a i te mau to'e 'ōvahine tei iti i te 3 mahana te pa'ari e te mau to'e arii-'ōvahine (hāmanira'a meri ari'i).

D • 14ra'a i te 20ra'a o te mahana : fa'ari'ira'a i te vai-tiare, ha'apa'arira'a i te meri, ha'aputurā'a i te re'a, hāmanira'a i te mau 'ōpiha uēfa, fa'ahaumārū i te 'ōfa'ara'a, tāmāra'a i te 'ōfa'ara'a.

E • 20ra'a o te mahana e hau atu, te 'ōvahine tia'i e te 'ōvahine ope : tia'ira'a e pārururā'a i te 'ōfa'ara'a.

D
14-20 jrs.

Tei roto te mau manumeri i te 'ōfa'ara'a e noho ai. I raro a'e i tō rātou 'ōpū te vai nei te pūtē uēfa o tā rātou e fa'a'ōhipa no te hāmani i te mau 'ōpiha 'ōfa'ara'a. E 'ōfa'a te arii-'ōvahine i te mau hūero i roto i te tahi mau 'ōpiha, o te vāhi tavaira'a ia. Te to'e o te mau 'ōpiha no te ha'aputurā'a ia i te re'a, te vai-tiare e te meri.

E
20 jrs.
et plus

2. Te aira'a

Te fa'atitorā'a : i te ārea o te 6ra'a o te mahana i muri a'e i tō na fānaura'ahia, e rere haere te arii-'ōvahine no te fa'atito. E 'āpiti atu'o ia i te hō'e aore ra hau atu rahira'a 'ōtāne. I muri a'e i te 'āpitira'a e pohe te 'ōtāne. Mai te mea 'aita te arii-'ōvahine i tō hou te 20ra'a o te mahana i muri iho i tō na fānaura'ahia, e pā'o ia e 'ore roa e fānau. E tī'a ato'a te aira'a i te fifi no te tumu o te reva (ua, mata'i pa'a'ina). E ha'aputu te arii-'ōvahine i te tātea o te 'ōtāne i roto i te tahi fāri'i. E tī'a ia ia na i taua taime i te fānau fātata e 2000 rahira'a hūero i te mahana hō'e i te roara'a e piti matahiti i te maoro.

'Ōpiha arii-'ōvahine

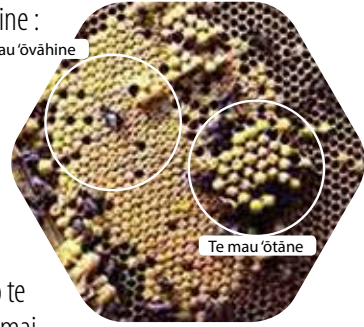
Te fānaura'a : e piti huru hūero e fānauhia mai e te arifī-ōvāhine :

- Te hūero i aihia, e patō mai te 'ōvāhine e te arifī-ōvāhine.
- Te hūero o tei'ore i aihia, e patō mai te 'ōtāne.

Te mau 'ōvāhine

Mea faufa'a te vai-tāmau-noa-ra'a te rahira'a fanau'a :

- la vai tāmau noa e te pīpiri maita'i te mau fanau'a : tāpa'o ia no te maitata'i o te arifī-ōvāhine tei ai-maita'i-hia, e tupu maita'i te mau fanau'a mā te viti.
- la varavara te mau fanau'a e ia putaputa te mau 'ōpiha : tāpa'o ia no te paruparu o te arifī-ōvāhine, te rū'au noa atu ra 'o ia aore ra 'aita i ai-maita'i-hia, aore ra ua 'ino roa te 'ōfa'ara'a, ua paruparu aore ra ua ta'ero.

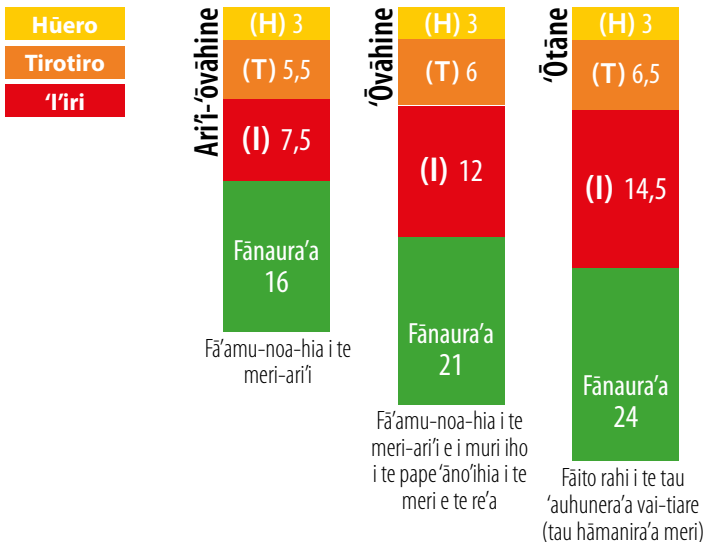

Te tupu-māite-ra'a o te mau to'e manumeri : 3 mahana i muri iho i te

fānaura'ahia te hūero e patō mai te fanau'a to'e manumeri. E tau i tō na hōhō'a hou a tu'uhia ai 'o ia i roto i te hō'ē 'ōpiha, tā te mau 'ōvāhine e vēhi atu i te 'ōpani uēfa. E mea tā'aē te 'ōpani uēfa ia au i te taura manu i tu'uhia i roto i te hō'ē 'ōpiha. I muri iho e tupu te to'e manumeri 'ei'iri e i muri fa'ahou atu e riro māi 'o ia 'ei manumeri.

Te 'ōfa'ara'a mai te taime fānaura'a. (ei mahana)

3. Te 'aira'a mā'a

• E 'ai te mau 'ōvāhine e te mau 'ōtāne i te meri e te re'a, o tā rātou ia mā'a. No roto mai te meri i te vai-tiare, e tao'a tihōta o te hōro'a mai i te ito, 'are'a ra te re'a e hōro'a mai 'o ia i te porotē'ina e te rīpita. E rere ā te manumeri i te āteara'a e 3 km no te huihui mai i te mā'a (vai-tiare), e ti'a ato'a i te manumeri i te rere hau atu i te ātea ia varavara 'ino roa te mā'a.

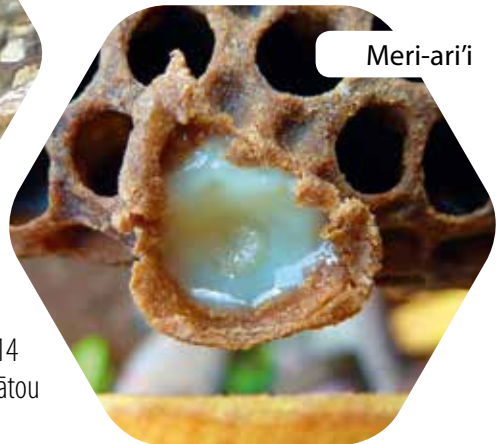
Meri

• Fa'a'amuhia te mau to'e i te meri-ari'i e i muri iho i te meri noa e te re'a. O te mau to'e ari'i-ōvāhine ana'e ia te fa'a'amuhia i te meri-ari'i e hope noa atu te tau tirotirora'a. E mea faufa'a ato'a te pape no te mau manumeri.

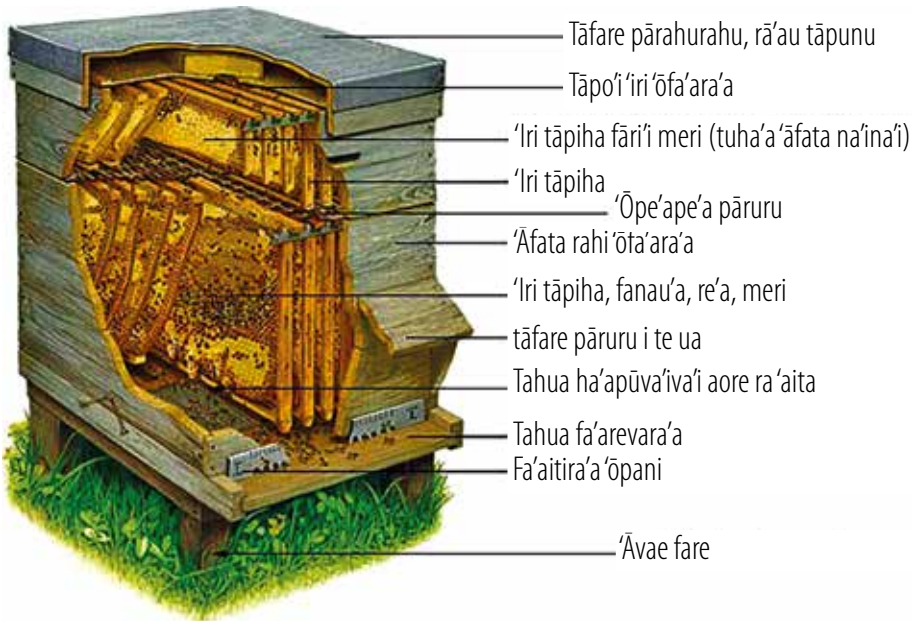
Re'a

• E fa'a'amuhia te mau ari'i-ōvāhine i te meri-ari'i, na te mau manu 'ōvāhine te reira e ha'apa'o. Hāmanihia te meri-ari'i e te mau manumeri 'ōvāhine tāvai mai te 6 e tae atu i te 14 mahana i te pa'ari, 'inaha te vai nei i nī'a i tō rātou ūpo'o te tahi pūtē tā'a'e no te reira tuha'a 'ohipa.

Meri-ari'i

II. TE FARE MANUMERI

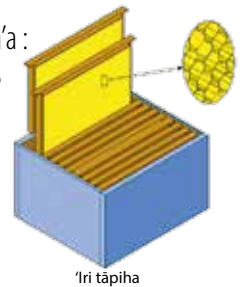
Te huru no te fare manumeri i mā'itihia e te feiā fa'a'amu manumeri no Pōrinētia :

- Te 'āfata e te 'iri tāpiha **Langstroth** (24 cm hauteur)(24 cm teitei). Vāhi faufa'a : 20 'iri tāpiha ia hāmani, 'ōhie ia tau i te 'āfata rahi, te 'āfata na'ina'i e te mau 'iri tāpiha. Vāhi paruparu : tātuha'ara'a 'ōhie'ore, 'āfata na'ina'i teiaha.

- **3 'āfata na'ina'i Dadant** (17 cm) e piti no te 'āfata rahi 'ōfa'ara'a. Vāhi faufa'a : 'ōhie ia tau i te 'āfata rahi 'ōfa'ara'a, te 'āfata na'ina'i e te mau 'iri tāpihia, 'ōhie te tātuha'ara'a i te mau fare manumeri, 'āfata na'ina'i māmā ia amo. Vāhi paruparu : 30 'iri tāpiha ia hāmani, fifi ia tomo i roto i te 'āfata rahi 'ōfa'ara'a e te 'imira'a i te arī-'ōvāhine.

- **'Āfata Langstroth e te 'āfata na'ina'i Dadant.** Vāhi faufa'a : 20 'iti tāpiha ia hāmani, 'āfata na'ina'i māmā. Vāhi paruparu : 'aita e tī'a ia tau i te 'āfata rahi 'ōfa'ara'a, te 'āfata na'ina'i e te mau 'iri tāpiha.

- **Fare manumeri Kenyane.** Vāhi faufa'a : 'aita e faufa'a ia fa'a'ohipa i te 'iri tāpiha e te uēfa hāmanihia. Vāhi paruparu : 'aita e tano no te mau mauiha'a 'ohira'a meri 'āpī.

Te mau mauiha'a fa'anava'i no te fare manumeri

'Ōpe'ape'a pāuru ari'i-ōvāhine : e vēhi 'ōpe'ape'a tei tu'uhia i ni'a i te 'āfata rahi 'ōfa'ara'a, e tomo te mau manu'ōvahine na roto i taua vēhi nei 'eiaha ra te ari'i-ōvāhine.

'Aua'e teie vēhi 'ōpe'ape'a e 'ore ai te ari'i-ōvāhine e haere ti'a atu i te tuha'a no te 'āfata na'ina'i e 'ōfa'a i te fanau'a, e 'ōhie ato'a te 'ōhira'a i te meri i putuputu mai i reira.

'Āfata mā'a : e 'āfata e vai ra i ni'a a'e i te 'āfata na'ina'i teitei roa a'e, i reira e tu'uhia ai te mā'a no te fa'a'amu i te mau manumeri i te tau to'eto'e (mai tiunu haere roa tetepa).

'Ōpani re'a : e 'ōpani hāmanihia i te 'ōpe'ape'a no te tomora'a i te fare manumeri, ia tomo atu te 'ōvāhine i roto e mau te re'a i taua 'ōpani.

III. TE 'OHIPARA'A I TE FARE MANUMERI

1. Hamaura'a i te fare manumeri

Teie i muri nei te mau fa'ata'ara'a no te vāhi ha'amaura'a no te fare manumeri :

- Fenua marō, ia tahe maita'i te pape e ia 'ōhie te tere atu na ni'a i te pere'ō.
- Fa'aātea i te vāhi fa'a'apura'a mā'a no te tumu o te mau rā'au tūpohe manumanu.
- Vāhi mahana no te araira'a i te tupura'a nīnaemoa na ni'a i te fare manumeri.
- Fa'aātea i te mau fare faeara'a ta'ata no te mea e tui'au atu te mau manumeri i te mōri i te taimē pō.

la ha'amauhia te mau fare manumeri i ni'a i te tahi pa'epa'e ia 'ore ia haumīhia.

la fa'afāriu'hia atu te 'ōpani tomora'a i te pae hitira'a mahana, 'eiaha ra i mua i te mata'i tāmāu.

2. Te tātarara'a e te hi'opo'ara'a i roto i te fare manumeri

la tupu noa atu te tahi 'ohipa huru 'ē mai te tahi ta'ata e piri mai ra i tō rātou fare, e ha'ape'ape'ara'a rahi te 'itehia i ni'a i te mau manumeri. E marū te mau manumeri ia fa'a'ohipahia te auauahi. Hou a tātarahia ai te tahi fare manumeri, a puhipuhi i te auauahi i ni'a i te tahua fa'arevara'a e i te pae 'ōpani tomora'a. I muri iho a tātara marū noa ai i te tāpo'i tāfare no te puhipuhi atu i te auauahi i roto na ni'a mai, 'eiaha ra ia ha'amaoro roa no te mea e mau te hau'a auauahi i ni'a i te meri.

Te tahi mau fa'ata'ara'a no te taime hi'opo'ara'a fare manumeri

- 1 Rave marū noa mā te nane'ore i te 'ohipa. A ha'apa'o maita'i ia vai hau noa te mau manumeri.
- 2 Ia vai maita'i noa te mauhiha'a ravera'a 'ohipa e ia ineine noa te reira i te hiti (puhipuhi auauahi, tāmati . . .).
- 3 Fa'āatea i te 'iri tāpiha i te hiti 'āfata na mua roa e a tu'u atu i ni'a i te 'āfata fa'atautaura'a.
- 4 Mā te ha'apa'o maita'i ia 'ore te mau manumeri ia pe-rehū, a tātara hōē hōē i te mau 'iri tāpiha e fa'ahō'i i roto i te vaira'a i mua noa mai, mā te fa'anuu i te pae o te 'iri i tātarahia. A ara ia 'ore te ari'i-'ōvāhine ia pēpē.
- 5 Ia tae i te rōpūra'a, tātara mai te 'iri tāpiha e a hi'opo'a mā te tāpe'a maita'i ini'a atu i te 'āfata, a ara ia 'ore te ari'i-'ōvāhine ia topa.

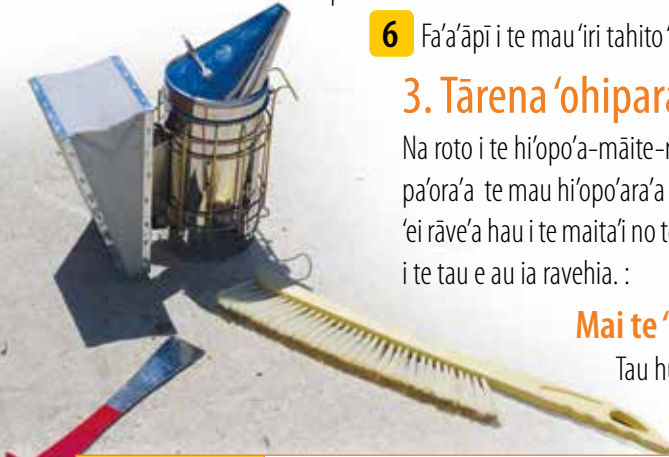
- 6 Fa'a'āpī i te mau 'iri tahito 'ino roa.

3. Tārena 'ohipara'a

Na roto i te hi'opo'a-māite-ra'a i tā na fa'a'amura'a manumeri (tā-pa'ora'a te mau hi'opo'ara'a i ni'a i te tahi puta pāpā'i) e riro te reira 'ei rāve'a hau i te maita'i no te tāpurara'a i te 'ohipa e tītauhia ia rave i te tau e au ia ravehia. :

Mai te 'āva'e Tiunu i te 'āva'e Tētepa

Tau huru to'eto'e ri'i e iti te 'ohira'a meri.

Tiunu Tiurai

- Hi'opo'ara'a hope'a : hi'opo'ara'a o te mau pu'e meri e te pu'e re'a, e te rahi o 'ōfa'ara'a.
- Fa'a'orera'a i te 'ōfa'ara'a paruparu.
- Fa'a'amura'a mai te mea e tītauhia te reira.

'Ātete Tetepa

- 'Ohipa tāmutarā'a : hāmanira'a i te fare manumeri, te 'iri tāpiha e te vēhi uēfa. Mea hau a'e ia ha'aputu e ia fa'a'ohipa fa'ahou i te uēfa tahito.
- Poro'ira'a meri no te tau 'auhunera'a i muri mai.
- Fa'a'amura'a manumeri ia tītauhia te reira.

Mai te 'āva'e 'Ātopa i te 'āva'e Mē Ua 'ūa'a te mau tiare, e tau maita'í roa ia no te vai-tiare e te re'a, e tau 'auhunera'a meri.

'Ātopa Novema	<ul style="list-style-type: none"> - Hi'opo'ara'a tau 'āpī : te vai noa ra te ari'i-ōvāhine, te mā'a, te mau fanau'a, te maitata'í o te fare manumeri. - Ha'amaura'ara'a i te 'iri tāpiha o te ari'i-ōvāhine e te mau 'āfata na'ina'í i ni'a i te mau 'ōfa'ara'a ruperupe.
Tītema Tēnuare	<ul style="list-style-type: none"> - Fa'autarā'a i te 'āfata na'ina'í hau atu. - Hi'opo'ara'a i te fifi tufāra'a. - Fa'a'amura'a i te ari'i-ōvāhine 'āpī e te fa'atupura'a i te tahi 'ōfa'ara'a 'āpī. - 'Auhunera'a mātāmua e te ho'ora'a.
Fepuare Māti	<ul style="list-style-type: none"> - Hi'opo'ara'a i te fifi tufāra'a. - Fa'a'amura'a i te ari'i-ōvāhine 'āpī e te fa'atupura'a i te tahi 'ōfa'ara'a 'āpī.
'Ēpēra Mē	<ul style="list-style-type: none"> - 'Auhunera'a hope'a e te ho'ora'a. - Fa'aineinera'a i te mau fare manumeri no te tau rāhui.

E ti'a te mau 'ohipa i ni'a nei i te fa'atanohia ia au i te mau ta'amotu, te mau vāhi vaira'a fare manumeri, te anuvera e te pāutuutu o te 'ōfa'ara'a.

4. Te tufāra'a o te 'ōfa'ara'a e te fa'aru'era'a te tahi pae o te mau manumeri (i te tau 'auhunera'a meri, mai te 'āva'e novema haere atu i te 'āva'e fepuare)

Te fa'aru'era'a o te tahi pae o te mau manumeri i te 'ōfa'ara'a, no te rahi-'ino-roa-ra'a te manumeri, o te pé'e atu i te ari'i-ōvāhine e te tahi rahira'a manumeri.

TE MAU TĀPA'O NO TE TUFĀRĀ'A	HA'ARA'A NO TE FA'AITI I TE TUFĀRĀ'A
<ul style="list-style-type: none"> • Rahi-'ino-roa te 'ōfa'ara'a, ua tae te tau o te 'auhunera'a meri : ua iti roa 'ino te pārahira'a i roto i te fare manumeri. • 'Uo'uo roa te uēfa 'āpī. • Rahi 'ū'ana roa te mau 'ōtāne. • 'Itehia ra te piha ari'i i te hiti 'iri tāpiha aore ra i raro i te mau 'iri-tāpiha. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fa'a'ore i te mau piha ari'i e ha'amata ra. • Fa'ararahi atu te 'iri tāpiha no te mau fanau'a mā te tu'u 1 aore ra e 2 'iri tāpiha 'āpī hau. • Ha'amau atu i te hō'ē 'āfata na'ina'í 'āpī. • Hi'opo'a i te 'ōfa'ara'a (hō'ē hepetoma i muri a'é i te mau raveravera'a e fa'ahitihia ra i ni'a nei).

5. Tātuha'āra'a fare manumeri

'Oia ia te tuha'a'ohipa e ravehia no te tātuha'āra'a i te fare manumeri e piti tuha'a, e rāve'a ia no te fa'arahi i te rahira'a manumeri aore ra no te taurā'a i te ari'i-ōvāhine tahito i te mea'āpī.

I te 3ra'a o te matahiti, te topa ra te rahira'a hūero e fānauhia ra e te ari'i-ōvāhine. No reira, mea tītauhia ia fa'a'āpī i te mau ari'i-ōvāhine na roto ānei i te fa'a'amura'a i tā na iho ari'i-ōvāhine aore ra i te ho'ora'a mai tā te tahi atu ta'ata fa'a'amu manumeri.

la ravehia te mau 'ohipa i muri nei i ni'a noa ra i te mau fare manumeri pātuutu maita'i :

la rahi māite te mau manumeri i roto i te 'ōfa'ara'a, i ni'a i te rahira'a 10'iri tāpiha, ia ō i te re'a e te vai-tiare. E'itehia teie huru fa'anahora'a :

- I te 'ōmuara'a o te tau hāmanira'a meri.
- I te taime e riro te 'ōfa'ara'a i te tufā.

la 'ore e ha'apa'ohia e riro te tufāra'a i te ha'aparuparu i te 'ōfa'ara'a, e riro ato'a te 'iāra'a meri i te tupu mai, e riro ato'a te ma'i i te tupu mai i te pae hope'a.

Teie te tahi fa'anahora'a no te tātuha'āra'a 'ei fare manumeri ha'iha'i'āpī e 5'iri tāpiha :

FARE MANUMERI TUMU	FARE MANUMERI HA'IHA'I'ĀPĪ
<ul style="list-style-type: none"> • Tātara mai e 3'iri tāpiha tei'ī i te to'e e te fanau'a e tae noa atu i tō rātou manu 'ōvāhine : -1 e te mau 'ōpiha fanau'a matara noa no te fa'a'amura'a i te ari'i-ōvāhine. - 2 e te mau 'ōpiha fanau'a tāpirihia. • Vai noa te ari'i-ōvāhine i roto i te fare manumeri tumu. • Tu'u i te 'iri tāpiha 'āpī i te hiti o te mau 'ōpiha fanau'a no te monora'a i te mau 'iri tāpiha i tātarahia. • Fa'aātea te fare manumeri tumu e 5 metera i te āteara'a. • Fa'a'amu 1'āva'e i te maoro (1 i te 2 kg pape tihōta i te hepetoma). 	<ul style="list-style-type: none"> • Tu'u na 'iri tāpiha tei'ī i te fanau'a i roto i te fare 'āpī e, a fa'anava'i atu e 2'iri tāpiha tei'ī i te meri e te re'a. • Fa'arahi atu i te manumeri 'ōvāhine mā te tūtūra'a atu i te 1'iri tāpiha no roto mai i te fare manumeri tumu. • A tu'u te fare manumeri ha'iha'i'āpī nei i te vāhi vaira'a mātāmua o te fare manumeri tumu. • la tō te ari'i-ōvāhine 'āpī, a tari i te tā'ato'ara'a o te 'ōfa'ara'a i roto i te hō'ē fare manumeri vata, ia pātuutu maita'i te mau fanau'a (30 mahana i muri a'e i te tātuha'ara'ahia, hi'opo'a maita'i i te fānaura'a). • Fa'a'amu 1'āva'e i te maoro (1 i te 2 kg pape tātihota i te hepetoma).

No te 'ohipa tātuha'āra'a, mea tītauhia 'ei mauha'a !

6. Te 'atu'atura'a i te fare manumeri i te 'ōmuara'a o te tau hāmanira'a meri

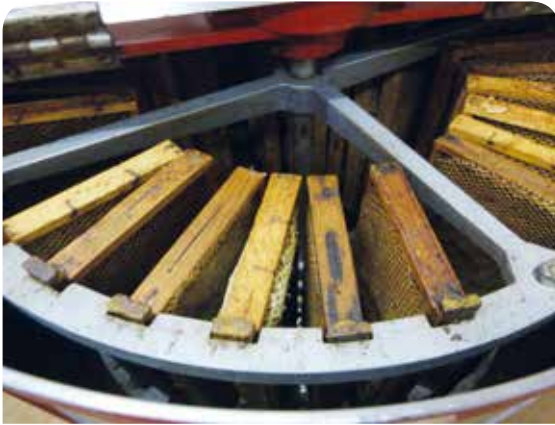
la tauhia te mau 'iri tāpiha tei 'ere'ere roa te uēfa. 'Inaha ho'i ia na'ina'ihia te mau piha e na'ina'i ato'a ia te mau 'ōvāhine e fāura mai, e 'ūana ato'a mai te tupura'a o te mau mā'i.

No reira e tauhia ai e 2 aore ra e 3 'iri tāpiha 'āpī mai roto atu i te 'āfata rahi o te fare manumeri i te mau matahiti ato'a. No te fa'a'ōhie i te fa'a'āpīra'a, ia fa'anū'uhia te mau 'iri tāpiha tahito i te hiti 'āfata e, ia tauhia rātou i te 'iri tāpiha 'āpī tei tāpirihia i te vehi uēfa.

7. 'Auhunera'a meri

No roto mai te meri i te vai-tiare.

Na te manumeri e fa'ahuru 'ē i te reira e, e fa'ahaumārū 'o ia i te meri no te tamarō i te pape.

la para (marō te pape) te meri i reira ia te manumeri e tāpiri ai i te 'ōpiha vairā'a meri i te uēfa.

E 'auhunehia te meri i te tau iho a hāmani ai te manumeri i te meri. E 'auhunehia te mau 'iri tāpiha e vai ra i roto i te 'āfata na'ina'i, ia rae'ehia ra te fāito o te mau 'ōpiha i tāpirihia i te 80%.

la 'ore e papepapehia te meri e e riro te reira i te fa'ahōpue i te meri.

Vaiiho 1 aore ra e 2 'iri tāpiha meri nā te mau manumeri.

la utuutuhia te meri i roto i te tahi piha mā e ia ineine te mau mauha'a. Mea hau a'é ia fa'anahohia te tahi piha fa'ata'ahia no teie tuha'a 'ohipa : te piha meri :

- 'ei piha mā e ia 'ore te mau manumeri ia ō mai i roto ;
- 'ei pape e 'ei pātīara'a uira i roto no te mau mauha'a uira ;
- 'ei tahuha piha 'ōhie noa i te tāmā maita'i (carreaux).

E tī'a ia ha'amaitā'ihia te ravera'a 'ohipa na roto i te ha'amaura'a i te mātini fa'ahaumārū e te mauiha'a tāmarō mata'i ;'inaha, e haru te meri i te haumī o te piha 'ohipara'a i te roara'a o tō na fa'aineinera'a. E roto te fāito haumī o te meri i te rahi mai te mea e tāerehia te pāra'ura'a i te meri e te fa'aineinera'a ia na. A 'auhune e a utuutu i te meri i te tau marō.

'Aita e fa'aturera'a i ni'a i te fāito maitata'i o te meri, 'aita e fa'ahepora'a i ni'a i te fāito haumī. Teie nei ra, te anihia nei ia ha'apa'o māite te ta'ata fa'a'amu manumeri ia 'ore te fāito haumī ia hau atu i te 18% fāito hau a'e no te arai i te hōpuera'a o te meri e te 'ino'ino o te mau hōani.

A'ora'a : *'Ei aha e ha'amau'a rahi i te moni no te hōo mai i te mauiha'a no te piha meri, 'inaha e fa'āohipahia te piha nei tau 'āva'e noa i te matahiti, mea hau a'e ia ha'amāu'a i te faufa'a i ni'a i te mau fare manumeri ('āfata fare meri, 'āfata na'ina'i, 'iri tāpiha, uēfa, fanau'a).*

TE MAU MAUIHA'A :

- Te tipi no te pāra'u i te 'ōpani uēfa o te 'ōpiha.
- Te fāri'i no te pāra'ura'a uēfa.
- Te fa'ā'ohu'iri tāpiha, no te fa'atopara'a i te meri, ia fa'āohipahia te mauiha'a fa'ā'ohu ia au i te rahira'a fare manumeri (e tano noa hōē mauiha'a fa'ā'ohu 12 vairā'a 'iri no te hōē fare manumeri e 20'iri i roto.
- Te 'iri tītī'a no te mau ta'o'a rau i roto i te meri.
- Te fāri'i no te ha'amā'arora'a i te meri aore ra no te ha'aputu i te meri (fāri'i 'ūraina e tāpō'i tō na).
- Te fāri'i vairā'a meri : mōhina, te tura, etv.)

IV. NŪMERARA'A NO TE TAPIHO'ORA'A

'ĀPĪ RAHI MANA'OHIA no te rahira'a e 20 fare manumeri

UTA'A		FAUFA'A	
100 kg tihōta 2	10 000 F	Hō'ora'a meri 1	800 000 F
Mātēria 'atu'atura'a ('iri tāpiha, uēfa, rā'au)	50 000 F	20 fare x 20 kg = 4000 g	
1000 parau tāpiri 3	10 000 F	400 kg * 2 000 kg	
800 fāri'i iti (500 g) x 100 F	80 000 F		
UTA'A 'ĀMUI 4	150 000 F	FAUFA'A 'ĀMUI	800 000 F
'ĀPĪ RAHI 20 fare		650 000 XPF	

- 1 Ua nūmerahia te faufa'a ia au i te moni e ho'ohia ra (2 000 F/kg) e te tā'ata fa'a'amu manumeri i Tahiti e te fāito meri ra e 20kg/fare manumeri. Tei te huru o te vāhi fa'a'amura'a, e tī'a teie fāito 'āpī i te tauī, te vai ato'a ra te anuvera i te roara'a o te matahiti, te 'atu'atura'a o te mau fare manumeri, te taura tupuna o te arī'i-ōvāhine e tō na matahiti.
- 2 E fa'a'ohipahia te tihōta no te fa'a'amura'a i te manumeri i te tau to'eto'e e no te fa'aitoito i te mau fare manumeri na'ina'i.
- 3 Tei ni'a te moni ho'o o te parau tāpiri i te 10 F, tei te huru rā o te rārahi e te'ū o te parau tāpiri nei.
- 4 Mea tītauhia 'ei pere'o no te tereterera'a i ni'a i te vāhi vaira'a o te mau fare manumeri. No reira ato'a te teimaha o te mau ha'amāu'ara'a : fa'aho'ira'a tārahu, mōri fa'a'ama, parau fa'aaura'a pāruuru, 'eiaha roa te reira ia mo'ehia ia ferurihia te mau ha'amāu'ara'a ato'a no teie 'ohipa.

A ara, 'eiaha e mo'ehia te mau tuha'a moni turuuta'a, tāpura RNS (fa'aaura'a pāruuru ma'i, fāito moni tahua 75 173 F/matahiti) o te tītauhia ia 'aufau, mai te mea tei ni'a atu te faufa'a moni i te tā'ata tahi aore ra i na tī'a to'opiti o te 'utuafare i te 1 048 152 F/matahiti.

MONI O TE HO'O

Te ho'o i 'itehia i Pōrīnetia i te matahiti 2015

Mauiha'a e ho'o mai i te 'ōmuara'a :

Fa'atara'a	Rahira'a	Ho'o	Tā'ato'ara'a
Mauiha'a pāuru tino e Mauiha'a 'ohipa			
'Ahu pāuru tino	1	15 000	15 000
Rimarima	1	3 000	3 000
Pūpuhi auauahi	1	5 000	5 000
Purūmu manu meri	1	2 000	2 000
Tāmati	1	2 000	2 000
Fare manumeri na'ina'i e te 'ōfa'ara'a			
'Ōfa'ara'a manu meri i ni'a e 5 'iri tāpiha	1	30 000	30 000
Fare manumeri na'ina'i ('iri+'āfata+'iri tāpiha+tāfare)	1	5 000	5 000
Fare manumeri			
Fare manumeri Langstroth ('iri+1 'āfata 'ōfa'ara'a+1 fāri'i meri + 'iri tāpiha+pāuru+tāfare punu)	1	15 000	15 000
'Iri tāpiha Langstroth (10 nō te 'āfata 'ōfa'ara'a e 10 nō te fāri'i meri)	20	185	3 700
'Iri tāpiha fa'a'amura'a	1	2 000	2 000
'Ōpe'ape'a pāuru 'urina (nō te ari'i 'ōvahine)	1	1 000	1 000
Vehi uēfa (pū'ohu 1 kiro)	1	7 000	7 000
Taura inox (250 g)	1	1 500	1 500

Mauiha'a fa'atahe meri e ho'ohia mai e 1 matahiti i muri mai ia au
i te tere o tā'oe fa'ahotura'a :

Fa'atara'a	Rahira'a	Ho'o	Tā'ato'ara'a
Fāri'i pāra'ura'a uēfa 'urina	1	40 000	40 000
Tipi pāraura'a uēfa	1	6 000	6 000
Fa'a'ohu 'iri tāpiha tārima 12 'iri tāpiha Langstroth	1	150 000	150 000
Fāri'i ha'amā'aro meri 100 ritera	1	30 000	30 000

V. TE MAU FA'ATURERA'A

Fa'a'itera'a i te mau fare manumeri i te mau matahiti ato'a i te DAG :

➤ Mea fa'ahepohia, e fa'a'āpī i te mau matahiti ato'a : e ti'i i te 'api parau fa'a'i i te piha'ohipa fa'a'apu – DAG

Tāreta ta'ata fa'a'apu (DAG-CAPL) :

➤ E roa'a mai i ni'a i te faito e 20'āfata meri, a ani te mau ha'amāramaramara'a i piha'i iho i te mau piha tōro'a.

Tapiho'ora'a i te meri i te faretoa (DGAE-CCISM) :

➤ Mea fa'ahepohia ia tāpīri i te tīteti fa'ata'ara'a i te mau parau i muri nei : i'oa tapiho'ora'a/rahirā'a ti'a/ta'io mahana'aimāmaura'a e te mau tītaura'a i ni'a i te fa'ahereherera'a / i'oa e te nohora'a o te ta'ata fa'ahotu / vāhi nō reira mai.

➤ Mai te peu e ho'ō'oe i tā'oe iho hotu, e roto te nūmera TAHITI i te anihia mai.

➤ Mai te peu e ta'ata'ohi e te ho'ō'fa'ahou i te meri a nā fare manumeri e rave rahī, e tītauhia te tahi pātana.

Fa'aturera'a i te pae o te ea (DAG) :

Porō'ira'a i Pōrīnetia farāni nei e te 'aitaurā'a manumeri e te hotu o te fa'a'amura'a meri (meri, uēfa, re'a, mauha'a tahito, etc.) i rotopū i te mau motu :

➤ Hou a porō'i ai, e aore ra a hāpono ai i roto i te mau motu, a ani i te ha'amāramaramara'a i te piha tōro'a fa'a'apu – DAG nō te fāna'ora'a i te parau fa'ati'a tītauhia.

➤ Mea ōpanihia ia porō'i i te mau arī'i'ōvahine manumeri e te manumeri ora.

Fa'a'itera'a i te ma'i :

➤ Ia ro'o-noa-hia tā'outou mau fare manumeri i te ma'i, a fārerei i te piha tōro'a fa'a'apu – DAG.

Ua vaivata noa te mau piha fa'aterera'a 'ohipa i raro nei nō te hōro'a i roto ia 'outou te mau ha'amāramaramara'a i ni'a i te mau fa'aturera'a.

PŪ FA'ATERERA'A NŌ TE 'OHIPA FA'A'APU – DAG

(Te i'oa mātāmua o te pū Service du Développement Rural - SDR)

BP 100 - 98713 Papeete - Tahiti - Polynésie française

Aroā Tuterai Tane, route de l'hippodrome

☎ 40 42 81 44 📠 40 42 08 31 ✉ secretariat@rural.gov.pf

🌐 www.service-public.pf/dag

📘 Direction de l'agriculture de Polynésie française

PIHA NŌ TE FA'A'APU E TE 'OHIPA RAVA'AI

☎ 40 50 26 90 – Tahua 'itenati : <http://www.capl.pf>

FA'ATERERA'A O TE 'IMIRA'A

FAUFA'A (DGAE)

☎ 40 50 97 97

Tahua 'itenati : <http://www.dgae.gov.pf>

PIHA TAPIHO'ORA'A, TAPIHA'ARA'A, TĀVINIRA'A E TE MAU TŌRO'A (CCISM)

☎ 40 47 27 00

Tahua 'itenati : <http://www.ccism.pf>

